

העותרות: 1. האגודה לזכויות האזרח בישראל
2. גישה – מרכז לשמירה על הזכות לנוע

באמצעות ב"כ עוה"ד
מהאגודה לזכויות האזרח בישראל

נגד

המשיבים: 1. השר לביטחון לאומי
2. מ"מ נציב שירות בתי הסוהר
3. היועצת המשפטית לממשלה

באמצעות מחלקת הבג"צים
פרקליטות המדינה, ירושלים

תגובה מטעם העותרות לתגובה המשלימה מטעם המשיבים

בהתאם להחלטת בית המשפט הנכבד מיום 28.1.2026, מתכבדות העותרות להגיב לתגובה המשלימה מטעם המשיבים (להלן: **התגובה המשלימה**) לבקשתן לפי פקודת בזיון בית המשפט (להלן: **הבקשה**).

בתמצית: גם התגובה המשלימה מלמדת שחרף הקביעות בפסק הדין, המשיבים בשלהם. העותרות ישובו ויבקשו, כי בית המשפט הנכבד יכוף במאסר או בקנס את נציב בתי הסוהר, רב-גונדר קובי יעקובי, לציית לצו המוחלט שניתן ביום 7.9.2025.

1. בבקשה ובתגובה מטעם העותרות מיום 22.12.2025 (להלן: **תגובת העותרות**) עמדו על כך, שאסירים אינם מקבלים תוספות מזון על פי בקשה, אף לא פירור יותר; אין תפריטים מבוססי שיקולים מקצועיים בלבד, אלא "תפריט בן גביר" לבדו – זה אשר הוצג במסגרת ההליך; אין תפריטים המותאמים לשונות בין האסירים וצרכיהם, אלא תפריט אחד לכל, בכל מצב ובכל מסת גוף, ואף לקטינים; אין בחינה מקיפה ומתמדת של מצבם התזונתי של האסירים, אלא שקילות עתיות לזיהוי חריגות BMI קיצוניות בלבד, ו"טביעת עין" של סוהרים "לאיתור סימנים"; אין גיבוש נהלי חלוקת מזון שיבטיחו את גישתם של כלל האסירים למזון, אלא אמצעי פיקוח פוגעניים, כולל על קטינים.

2. עוד עמדו בתגובת העותרות על כך, ש"תנאי קיום בסיסיים" משמעם, בראש ובראשונה, לא להיות רעב. רעב, תחושת רעב, חוסר ביטחון תזונתי ודאגה מתמדת למזון (להלן ביחד: **רעב**) גורמים לסבל – פיזי ומנטלי – חמור. סבל כזה שנגרם באופן מכוון הוא עינויים. אין סיבה, זולת כוונה לענות ולהעניש, שאסירים לא יקבלו "תנאי קיום בסיסיים", שכוללים די מזון כדי לשבוע ולשמור על בריאותם הפיזית והמנטלית, כל אחד ואחד מהם על פי נתונו וצרכיו.

3. ובכל זאת, המשיבים מציגים שיטתיות אכזרית שנועדה להבטיח, בניגוד גמור לפסק הדין, שאסירים לא יקבלו ולו גרגר מזון נוסף, והכל בהתאם למדיניות השר לביטחון לאומי – להתעלל

באסירים הביטחוניים. המשיבים דבקים בתפריט אחד ויחיד שגיבשו עובר לפסק הדין, ולא מוכנים לתת זולתו דבר. הם לא שינו ולא העלו במאום את כמויות המזון המופחתות. הם אינם מוכנים לברר כלל עם אסירים האם הם זקוקים לעוד מזון, לשאול אותם האם הם רעבים, לאפשר להם לקבל עוד מזון על פי בקשתם, או לברר מדוע ירדו במשקל. רעב כשלעצמו, תחלואה, תחושה רעה, פגיעה בתפקוד ואף ירידה במשקל – ואפילו ירידה דרמטית בעשרות קילוגרמים – אינם משנים. תוספת מזון תינתן רק במקרים קיצוניים, וללא קשר לרעב ולשובע, לשונות בין האסירים ולצרכיהם. תפקיד המשיבים, לשיטתם, הוא לדאוג אך ורק לזאת – שללא העלאה של כמות המזון ולו בגרם אחד, אסירים לא יאבדו ממשקלם עד לרמת BMI שמתחת לנורמה. המדד האחד והיחיד שהמשיבים רואים עצמם מחויבים לדאוג לו (עובר למתן פסק הדין ולאחריו) הוא שמדד מסת הגוף, BMI, של אסירים לא ירד מתחת ל-18.5.

4. כך גם בתגובתם המשלימה של המשיבים. התפריט הוא אותו תפריט – תפריט אחד לגברים ולנשים, לקשישים ולמתבגרים, לאנשים רזים ולאנשים כבדי משקל – ואותם גורמים בשירותו בתו הסוהר שבים ומתקפים אותו. הפעולות הננקטות לשם מתן תוספת מזון הן רק "במסגרת איתור סימנים המעידים על מצוקה תזונתית באינטראקציה בין לוחם כלילאה לאסיר". אז ורק אז יופנה אסיר ל"ייעוץ תזונתי", ויערכו לו בדיקות נוספות על שקילה. כלומר, על אסיר להיראות כחוש מאוד, רזה באופן קיצוני, ולהגיע למדד BMI מתחת ל-18.5, על מנת לקבל תוספת מזון.

5. אין שום גורם רפואי קרדיבלי התומך בטענה, כי מדד BMI הוא מדד מספק. מדד BMI הוא מדד גס של משקל ביחס לגובה. הוא אינו מודד את כמות האוכל שניתנה או שנאכלה, ולכן אינו מודד צריכת אנרגיה בפועל; הוא אינו מודד איכות תזונתית; הוא אינו מודד תחושת רעב ושובע, וממילא אינו כולל תלונות על כך; הוא אינו מודד את אחוזי הירידה במשקל, בכמה קילוגרמים אדם ירד במשקל, את מהירות הירידה במשקל, את הסיבות לירידה במשקל, כמו גם ירידה "לא מתוכננת" במשקל; הוא אינו מודד נזקי "רעב סמוי" (כגון חוסר בוויטמינים ובמינרלים); הוא אינו מודד שומן, ואינו מבחין באובדן שומן; הוא אינו מבחין באובדן מסת שריר; הוא אינו מבחין באגירת נוזלים ובבצקות; הוא אינו בוחן את תפקודו של האדם; ובאופן כללי – הוא מדד אחד בלבד ולא כלי אבחנתי באשר למצב תזונתי ובריאותי. למעשה, יש קונצנזוס מדעי מקיר לקיר שתת-תזונה ורעב יכולים להתקיים בכל BMI, ושחוסר תזונתי משמעותי, ואף תת-תזונה, יכולים להתקיים גם עם BMI תקין.

ראו, מבין רבים מאוד:

[GLIM criteria for the diagnosis of malnutrition](#) - A consensus report from the global clinical nutrition community

[The World Health Organization \(WHO\)](#)

[Centers for Disease Control and Prevention \(CDC\): https://did.li/CDC-BMI](#)

American Society for Parenteral and Enteral Nutrition (ASPEN):

[https://did.li/ASPEN-BMI](#), and [https://did.li/ASPEN-ANDC](#)

Budzyński, J., Szukay, B. (2022). [BMI as a Biomarker in Patients' Nutritional Assessment](#). In: Patel, V.B., Preedy, V.R. (eds) Biomarkers in Nutrition

וראו עוד : חוות הדעת המצורפת לנספח הראשון לבקשה באשר לבדיקות הדרושות.

6. משכך, הצגת מדדי BMI תקינים אינה אינדיקציה המפריכה טענות על רעב, על תפריט שאינו מספק ומשביע או על פגיעות בריאותיות.
7. המשיבים מרהיבים עוז ליצור משוואה בין "אספקת המזון לאסירים הביטחוניים" לבין "שמירה על ביטחונם וחייהם של לוחמי הכליאה", משל מתן מזון מספק ומשביע מאיים על מאן דהוא, או שיש צורך ביטחוני להרעיב אסירים, או למנוע מהם שובע.
8. לא נלאה מלומר – מסמכי המשיבים הם מהמזעזעים שרשויות הוציאו תחת ידיהן והציגו לבית המשפט. הם משקפים את התשומות שמושקעות לתכלית אחת ויחידה : לא לספק לאסירים עוד מזון, ויהי מה. לא משום שמזון חסר, לא משום שאי אפשר ולא בשל שום צורך מקצועי. משום שכך רוצים השר ופרנסי שירות בתי הסוהר.
9. עינויים בהרעבה אסורים. הם עלולים לעלות כדי פשעי מלחמה ופשעים נגד האנושות. אין לאפשרם.
10. על יסוד האמור בבקשה, בתגובת העותרות ובתגובה זו בית המשפט נכבד יתבקש לכוף לאלתר, במאסר או בקנס, את נציב בתי הסוהר, רב-גונדר קובי יעקובי, לציית לצו המוחלט שניתן ביום 7.9.2025.

3 בפברואר 2026